

Princip nejvyšší hodnoty	Vychází z toho, že životní prostředí je základním předpokladem člověka pro život.
Princip trvale udržitelného rozvoje	Je definován jako „rozvoj uspokojující požadavky současnosti bez toho, aby byla narušena schopnost příštích generací uspokojit své vlastní potřeby“. Tento princip se stává obecným principem ochrany životního prostředí ve všech členských státech EU.
Princip odpovědnosti (garance) státu	Jedná se o princip povinnosti státu dbát o ochranu ŽP. V ČR je zakotven v článku 7 Ústavy ČR. Mimo jiné dbá stát o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství. Stát má za úkol zajistit dostatečné množství nástrojů a prostředků, přejímá některé závazky z mezinárodních úmluv, které transformuje do vnitrostátního práva. Ochrana ŽP je věcí veřejnou.
Princip prevence	Vychází z poznatku, že včasné provedené opatření na zabránění ohrožení nebo poškození životního prostředí je vždy účinnější a většinou i levnější než následná náprava škody.
Princip předběžné opatrnosti	V některých případech nelze na základě dnešních zkušeností a znalostí s jistotou stanovit vliv antropogenních činností a jejich produktů na lidské zdraví a na prostředí, zejména dlouhodobých a synergických vlivů – pokud nevím, jaký bude důsledek činnosti, provádím ji výjimečně opatrně nebo se jí vyhnu.
Princip ekonomické odpovědnosti	Je znám také jako princip znečišťovatel platí: vychází ze zásady, že ekonomickou odpovědnost za znečištění má původce, tedy ekonomické náklady na odstranění znečištění životního prostředí by neměla hradit celá společnost, ale specifičtí původci znečištění.
Princip komplexnosti a integrované ochrany	Vyjadřuje potřebu překonat „složkové“ pojetí ŽP, zdůraznit jeho složitost a jednotu současně s potřebou ochrany všech jeho součástí, nástrojů a subjektů působení a zdůrazňuje skutečnost, že se požadavky na ochranu ŽP musejí promítnout do všech relevantních odvětvových politik.
Princip informovanosti a účasti veřejnosti	Vychází z Listiny základních práv a svobod a patří mezi principy preventivního charakteru. Základním mezinárodním dokumentem, jenž se zabývá přístupem k informacím o ŽP je Aarhuská úmluva o přístupu k informacím, účasti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech ŽP.
Princip ekonomické stimulace	Ekologické chování subjektů příznivě ovlivňují ekonomické nástroje, mezi něž patří poplatky, daně, cla, povinná pojištění, finanční rezervy a zálohový systém.
Princip „na konci potrubí“	Spočívá v zachycení a odstranění znečištění přímo u zdroje před únikem do prostředí.
Princip kritických zátěží	Uplatňuje se především při konstrukci limitů a standardů. Kritická zátěž je pak nejvyšší dávka znečištění, která s příslušnou mírou bezpečnosti nezpůsobí poškození lidského zdraví či přírody.
Princip nejlepší dostupné techniky	BAT (Best Available Technique Principle – zásada pro použití té nejlepší dostupné techniky), který koriguje hodnoty standardů a limitů vyplývajících z kritických zátěží vzhledem k dostupným technickým možnostem.
Princip substitute	Tam, kde je to technicky možné a ekonomicky únosné, by měly být látky škodlivé pro ŽP nahrazeny látkami škodlivými méně nebo vůbec.